

กรอบการนำเสนอผลงาน Best Practices

ชื่อผลงาน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กรณีศึกษา : เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนดาราธรรมิ และไร่อ้อยดารา สพป. อุดรดิตถ์ เขต 1

ชื่อผู้เสนอผลงาน : นายสุนทร อองกุลนะ

ศน. สพป. อุดรดิตถ์ เขต 1

1. ความสำคัญและความเป็นมา

ปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษ ได้เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนไทยมากขึ้น เช่น การติดต่อธุรกิจการค้า เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ การศึกษาค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีทุกสาขา ล้วนแล้วต้องใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อกลางในการติดต่อทั้งสิ้น ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญต่อคนไทยในปัจจุบันนี้มาก และในด้านการจัดการศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้เด็กไทยเรียนภาษาอังกฤษเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในฐานะภาษาต่างประเทศ (English as a Foreign Language/EFL) เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้ (Using Language For Communication)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและใช้ในการศึกษาต่อในระดับสูง รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังประชาคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ .

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 มีนโยบายยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนับสนุนส่งเสริมคุณภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยวิธีการที่หลากหลาย แต่ในขณะเดียวกันด้านบุคลากรพบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษมาโดยตรงทำให้ขาดความมั่นใจ ขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนโดยภาพรวมระดับเขตพื้นที่เป็นอย่างมาก

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้รายงานจึงมีความคิดริเริ่มพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้ภาษาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสมาคมอาเซียนได้ โดยผู้รายงานอาศัยแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) มาใช้ในการดำเนินการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เตรียมความพร้อมสู่อาเซียน สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ต่อดันและได้นำไปทดลองใช้ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 14 โรงเรียน (ครู 14 คน) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จากนั้นมีการเยี่ยมชั้นเรียน นิเทศ แนะนำวิธีใช้ และติดตามเก็บข้อมูลผลการใช้จากครูผู้สอน มาตลอด โดยเก็บ

ข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 (ครู 14 คนและนักเรียน ชั้น ป.6 126 คน) เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของครูและขยายผลระดับเขตพื้นที่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาสื่อ DVD การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เตรียมความพร้อมสู่อาเซียน สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป. 6
2. เพื่อศึกษาผลการใช้สื่อ DVD การเรียนรู้ฯ ในด้าน 1) ด้านเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้คาราโอเกะเพลงภาษาอังกฤษ และบทสนทนาฯ ก่อนและหลังการใช้สื่อการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านความพึงพอใจการใช้สื่อ DVD การเรียนรู้ฯ 4) ด้านความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฯ

3. แนวคิดหลักการ/กรอบแนวคิดในการพัฒนา

การพัฒนาสื่อมีแนวคิดมาจากปัญหาตัวครูผู้สอน ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ตามที่หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ต้องการได้เท่าที่ควรจึงได้หาแนวทางแก้ปัญหา โดยการสร้างและพัฒนาสื่อสำหรับครู ที่เหมาะสม น่าสนใจ เรียนรู้ในบรรยากาศที่สนุกสนาน และมีแรงจูงใจให้อยากเรียนรู้มากขึ้น และส่งผลต่อคุณภาพและเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยจัดทำในรูปแบบบทสนทนาขั้นพื้นฐาน ที่มีภาพเคลื่อนไหวและเสียงพูดประกอบที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน และรูปแบบการเรียนภาษาจากเพลงที่มีดนตรีและภาพเคลื่อนไหวประกอบที่น่าสนใจ ที่ครูและนักเรียนสามารถฝึก/เรียนรู้ได้ง่าย

4. วิธีดำเนินการหรือกระบวนการ

ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด และวิเคราะห์บริบท กำหนดกรอบแนวคิดทิศทางการพัฒนาสื่อ และ ดำเนินการ โดย แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สร้าง พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพสื่อ โดยคณะทำงานฝ่ายต่างๆ 2 รายการคือ สื่อ DVD การเรียนรู้ฯ และเอกสารประกอบการใช้สื่อฯ จากนั้นดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นครู และแบบประเมินความพึงพอใจนักเรียน (เมษายน – สิงหาคม 2555) ระยะที่ 2 นำสื่อไปทดลองใช้กับครู ชั้น ป. 6 โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 14 โรงเรียน 14 คน ในเครือข่ายดารารัศมี และไร่อ้อยดารา ภาคเรียนที่ 2 /2555 และภาคเรียนที่ 1 /2556 มีการเยี่ยมชั้นเรียน นิเทศ ติดตาม และเก็บรวบรวมข้อมูล จากครูและนักเรียน และรายงานผลการใช้สื่อฯ ในภาคเรียนที่ 1/ 2556 (กรกฎาคม 2556)

5.สรุปผลการพัฒนาสื่อฯ

1. DVD สนทนา DVD คาราโอเกะเพลงภาษาอังกฤษ และเอกสารประกอบการใช้สื่อ มีคุณภาพในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.64 , 4.68 และ 4.74 ตามลำดับ)
2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป. 6 กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจหลังการใช้สื่อ DVD สูงกว่าก่อนการใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้คาราโอเกะเพลงภาษาอังกฤษ และบทสนทนา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) มีความพึงพอใจการใช้สื่อ DVD ฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.61) และนักเรียนชั้น ป. 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.99)

6. ปัจจัยความสำเร็จ

การได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชาระดับสูง ความร่วมมือจากคณะทำงานทุกฝ่าย และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ความอดทนต่ออุปสรรค การรู้จักแก้ปัญหา การประสานงานที่ดีของทุกฝ่าย และความร่วมมือจากโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

7. บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมฯ ที่ดี ต้องศึกษาหลักการ กรอบแนวคิดในการพัฒนา และวิเคราะห์สภาพปัญหา บริบทให้ชัดเจนเป็นอันดับแรก ได้เรียนรู้ขั้นตอนการถ่ายทำและตัดต่อ DVD จากเพื่อนร่วมงาน ทำให้มั่นใจในการพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพในครั้งต่อไป มีความคิดเป็นระบบมากขึ้น

8. การเผยแพร่สื่อDVDการเรียนรู้ฯ

- 8.1 ทุกโรงเรียนในสังกัด สพป.อุดรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 177 โรงเรียน 177 ชุด
- 8.2 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ สังกัด สพป.อุดรดิตถ์ เขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน 5 ชุด
- 8.3 ศึกษาวิเคราะห์ กลุ่มสาระฯ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สพป.อุดรดิตถ์ เขต 2, 1 ชุด
- 8.4 คณะกรรมการประเมินเพื่อคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น จังหวัดอุดรดิตถ์ (นายประพจน์ สุโขทัย ผอ. สพป. อุดรดิตถ์ เขต 1 ผู้รับการประเมิน) จำนวน 3 ชุด .
- 8.5 นำไปจัดนิทรรศการแสดงผลงาน เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARD) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายอดเยี่ยม ด้านบริหารจัดการ ระดับภาคเหนือ ณ โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จ. เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2555 จำนวน 3 ชุด
- 8.6 นำไปจัดนิทรรศการแสดงผลงาน เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARD) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายอดเยี่ยม ด้านบริหารจัดการ ระดับประเทศ ที่อิมแพ็ค เมืองทองธานี นนทบุรี ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 จำนวน 5 ชุด
- 8.7 จัดนิทรรศการ เพื่อรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่ (ประเมินกลยุทธ์) ปีงบประมาณ 2556 กลยุทธ์ ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบฯ ประเด็นที่ 4.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมด้านภาษาที่สอง เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ชุด ณ ห้องประชุมเหล็กน้ำพี้ สพป. อุดรดิตถ์ เขต 1 วันที่ 9 กรกฎาคม 2556